Per fer boca
Biografia

ELS NOMS DE LA TEVA VIDA
L'historiador Joaquim Nadal i Farreras acumula al seu currículum múltiples càrrecs públics, una tribuna des de la qual es coneixen personatges de tota mena i condició. Amb *Noms d'una vida* (Pagès Editors), un llibre de 70 perfils biogràfics, es presenta el Joaquim Nadal escriptor. Artistes, polítics, escriptors i intel·lectuals es creuen amb personatges històrics. Miscel·lània que obre amb homenatges als seus pares. / **Pau Echauz**

V DETALLS DEL LLIBRE DE JOAQUIM NADAL
www.lavanguardia.com/cultura

Un museu més públic
La nova façana unifica l'edifici de nova planta amb les construccions històriques a través de contraforts que creen a la base una galeria transitable i una terrassa pública al terrat. A baix, una de les sales d'exposicions.

M

racteritzaven el barri.

L'accés a la nova ampliació del Macba es farà per la Capella, situada davant el carrer Elisabets, i s'aprofitarà el transsepte per crear un passatge obert només durant les hores d'activitat del museu que unirà la plaça dels Àngels amb la de les Caramelles. L'edifici de nova planta tindrà tres sales d'exposicions a diferents nivells (31 x 12 metres) destinades a la col·lecció permanent del museu (gairebé 6.000 obres) i es connectarà amb l'edifici Meier a través d'un accés subterrani pel pàrquing.

L'estudi HArquitectes, amb seu a Sabadell, és autor entre d'altres de les Cristalleries Planell i de la Lleialtat Santsenca, totes dues a Barcelona, a més del Centre de Recerca ICTA-ICP, al Campus de Bellaterra de la UAB. Per la seva banda, Christ & Gantenbein, amb seu a Basiela, són els responsables de l'ampliació i transformació del Museu Nacional Suís de Zuric i de l'ampliació del Kunstmuseum de Basilea.

El pressupost de l'ampliació és d'11 milions d'euros (5,4 de pressupost d'obra, als quals s'afegeixen honoraris, museografia, adquisició de places de pàrquing...) que sufragaran equitativament les diferents institucions consorciades, excepte 1,5 milions d'euros que aportarà la Fundació Macba.●

Enric Miralles reviu al Tinell, a Santa Mònica i a la seva fundació

Sis mostres i cicles de xerrades evoquen l'arquitecte mort el 2000

LLÀTZER MOIX
Barcelona

Trenta anys després de morir, Antoni Gaudí va protagonitzar el 1956 una gran exposició al Saló del Tinell que va marcar l'inici de la seva recuperació en la societat barcelonina. En aquest mateix espai, edificat al segle XIV com a sala de cerimònies de l'Antic Palau Reial Major, es va obrir ahir una exposició sobre l'arquitecte Enric Miralles, mort fa 21 anys a la prematura edat de 45.

La tria de l'escenari no és casual. Miralles (1955-2000) és la figura més brillant de l'arquitectura catalana contemporània, i la intenció de Benedetta Tagliabue i Joan Roig, comissaris del cicle *Miralles*, és clara: reivindicar el setial preferent d'aquest autor en la nostra arquitectura. Una gran banderola fins a terra, amb un dibuix de Miralles, en blau sobre blanc, ocupa el lloc que el 1956 es va reservar al centre de la sala a la reproducció en guix d'una columna dòrica del Park Güell gaudinià.

Aquesta mostra del Tinell –*Miralles. A quarts de quatre*– és la més gran de les tres inaugurades ahir, del total de sis propostes que s'obriran aquest any, amb l'objectiu de divulgar la figura de l'arquitecte més enllà de cercles professionals. Es concentra en quatre projectes: el cementiri d'Igualada, el pavelló de bàsquet d'Osca, el mercat de Santa Caterina a Barcelona i el Parlament d'Escòcia a Edimburg. Totes s'expliquen amb dibuixos, plans, maquetes i documents audiovisuals.

El cementiri, que Miralles va signar juntament amb Carme Pinós, s'emmotlla en un tàlveg preexistent, destaca pel seu component poètic i està considerat una obra mestra, a què la Generalitat està a punt de concedir la qualificació de bé cultural d'interès nacional.

La peça d'Osca va ser una de les més controvertides de Miralles, perquè a mitja edificació es va esfondrar l'estructura de la coberta per un defecte de construcció. Miralles va refer el projecte i va acabar l'edifici, però aquesta obra va propiciar el final del seu equip amb Pinós, gairebé va ajornar el seu enllaç amb Benedetta Tagliabue i va augmentar la seva prudència.

El mercat de Santa Caterina a Barcelona és l'obra més urbana de les quatre, acabada per Tagliabue després de la mort de Miralles. Es distingeix per la seva coberta ondulant i acolorida, evocadora d'una parada de fruites, que tot i això Miralles va imaginar blanca com el paper. En un vídeo de l'exposició es mostren unes imatges de la coberta nevada, l'única vegada que va recuperar el color imaginat per Miralles.

ÀLEX GARCIA

Enric Miralles el 1996 amb Benedetta Tagliabue

SALÓ DEL TINELL
La mostra de quatre projectes majors de Miralles evoca la de Gaudí el 1956

SANTA MÒNICA
170 dels 800 collages de l'arquitecte s'exhibeixen aquí per primera vegada

FUNDACIÓ ENRIC MIRALLES
El muntatge recorre la continuïtat de l'estudi de l'autor després de morir

Completa la mostra la documentació sobre el parlament d'Escòcia, obra major de Miralles, també acabada –amb força contratemps, polítics i econòmics– per Tagliabue. Com a Osca o a Santa Caterina, l'estructura expressa a Edimburg totes les tensions, i sosté una cambra inundada per la llum solar.

Ahir també es va inaugurar, a Santa Mònica, l'exposició *Miralles. Photos & Collages*. Aquesta mostra, a càrrec de Salvador Gilabert, aplega 170 dels 800 collages que va fer Miralles entre el 1989 i el 2000 per convertir l'esmentada tècnica en un instrument de projecte. Aquí s'exhibeixen collages de fotos d'obres arquitectòniques –la casa Farnsworth de Mies, peces d'Aalto–. I també hi ha collages de solars de futures obres de Miralles, o altres de caràcter familiar. En totes aquestes obres l'autor, seguint la línia del cubisme o de David Hockney, o les influències surrealistes o de Gordon Matta-Clark, revela una gran habilitat per capturar i representar l'espai. En mans de Miralles els collages es convertien en una eina de possibilitats insospitades per explorar i reinterpretar la realitat. Aquesta exposició, com la del Tinell, presenta les obres sobre uns cavallets de fusta que Miralles va dissenyar per al pavelló alemany de la fira Arco del 1996. Mai fins ara s'havien construït aquest expositor. Tampoc no s'havia exhibit mai la rica i interessant tasca de Miralles com a autor de collages.

Finalment ahir també es va inaugurar, a la seu de la Fundació Miralles, al Portal de la Pau, la mostra *Miralles. To be continued*, a càrrec de Victoria Garriga, EMBT i Beatriz Mínguez. Aquesta exposició, dividida en dues plantes, versa sobre el mètode de treball de l'arquitecte i la seva continuïtat en la tasca de l'equip de Tagliabue, més lleugera, aèria, tèxtil i colorista. A la inferior, al magatzem on es guarden habitualment les maquetes de Miralles, es presenten audiovisuals que proposen un viatge virtual a l'obra d'Edimburg. A la superior es presenten les obres projectades per EMBT, l'estudi que dirigeix Tagliabue, vídua de Miralles, dels últims dos decennis. Entre aquestes obres hi ha treballs en curs com l'estació de metro de Clichy-Montfermeil a París o les obres italianes de l'església de San Giacomo a Ferrara i l'estació central de metro a Nàpols. Tagliabue va utilitzar ahir l'analogia del taller de Ticià, amb el seu mestre i els seus professionals, per explicar com funcionava el despatx Miralles.

El programa *Miralles*, avalat per la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona, es completarà amb exposicions al DHUB sobre el mobiliari de Miralles, un cicle de converses sobre l'arquitecte al COAC i una exposició a l'ETSAB sobre la seva relació amb Miralles, com a alumne i docent.●